

LAPSI- JA NUORISOPOLIITTINEN TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017

Kempeleen kunta

*Lapsi ja nuorisopoliittisen ohjelman
kuntakohtainen työryhmä 2011-2012*

Palveluvaiokunta 6.2.2013

*Hyvinvoinnin lasten, nuorten ja
lapsiperheiden teemaryhmä 11.3.2013*

Kunnanhallitus 17.6.2013

SISÄLLYSLUETTELO

Johdanto	3
LNPO ja hyvinvointikertomustyöskentely.....	4
Lapsiin, nuoriin ja lapsiperheisiin liittyvä tilannekatsaus 2012.....	4-7
Ohjelma-alueet ja kriittiset toimenpideohjelmat	
1. Lapsiperheen tuki varhaislapsuudessa.....	8
2. Varhaiskasvatuksesta perusopetukseen.....	9
3. Perusopetuksesta toiselle asteelle	10-12
4. Nuoret aikuiset.....	13
5. Kasvu osallistuvaan kansalaisuuteen.....	14
6. Lapsiperhesuuntautunut yhdyskuntasuunnittelu	15
7. Paljon tukea tarvitsevat lapsiperheet.....	16
8. Toiminta- ja taloustiedon tuotanto.....	17
9. Hyvinvointitiedon tuotanto.....	18
Arviointi.....	19

JOHDANTO

Oulun seudun lapsi- ja nuorisopoliittista ohjelmaa on valmisteltu osana Tukeva 2- hanketta. Valmistelutyö käynnistyi vuonna 2010. Tavoitteena on ollut laatia seudullinen Lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma vuodelle 2025, jonka perusteella seudun kunnat laatisivat oman lapsi- ja nuorisopoliittisen toimenpideohjelman.

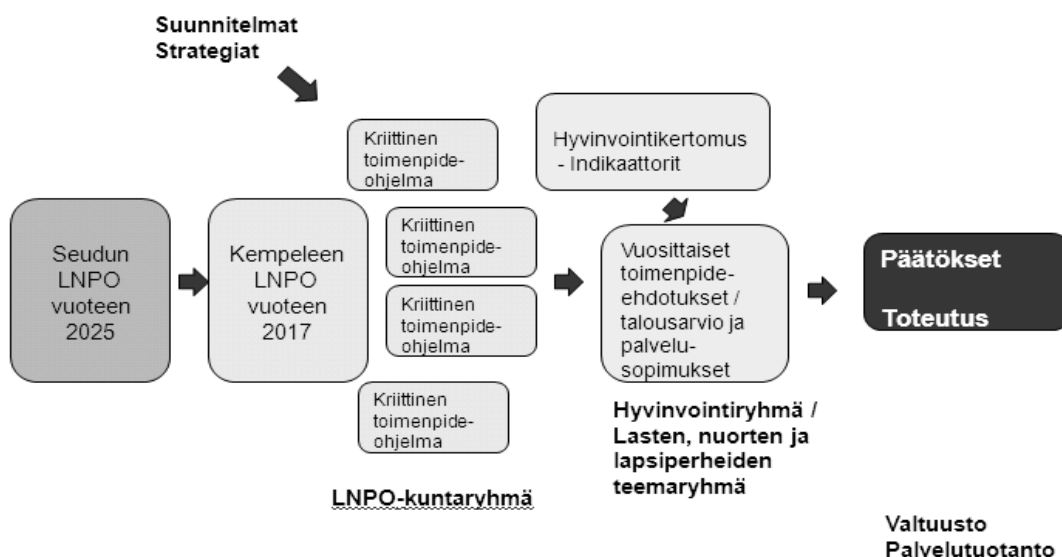
Kempeleen kunnanhallitus nimesi 7.2.2011 luottamushenkilöistä ja viranhaltijoista koostuvan lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman kuntakohtaisen työryhmän. Jäseniksi ryhmään nimettiin Pirjo Luokkala, Anu Leivo, Sirkku Asheesh, Kyösti Nuutinen, Veijo Raittinen, Jaakko Joensuu, Pentti Rautakoski, Tarja Ridell, Tuula Männikkö, Pirta Körkkö, Sanna Vääntinen, Outi Tuomivaara sekä heidän yhteisinä varajäseninä Jouko Koskela ja Timo Kvick. Kuntakohtaisen työryhmän puheenjohtajaksi kunnanhallitus nimesi Pirjo Luokkalan. Työryhmän sihteerinä on toiminut Sanna Vääntinen. Nuorten edustajana työryhmässä on työskennellyt Heta Karppinen.

Uusina vastuuviranhaltijoina ryhmän toimintaan ovat liittyneet Marja-Leena Meriläinen ja Juha Valtakorpi. Nimettyjen henkilöiden lisäksi työryhmä on kutsunut kokouksiin asiantuntijajäseniä.

Seudullinen Oulun seudun lapsi- ja nuorisopolitiikka vuoteen 2025 – ohjelma hyväksyttiin Oulun seudun seutuvaltuustossa 14.6.2012. Seudullisessa ohjelma-asiakirjassa on kuvattu ne yhteiset haasteet, tavoitteet ja toimenpideohjelmat, joita suositellaan kunnille.

Kempeleen kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 6.11.2012 Oulun seudun Lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelman vuodelle 2025 ohjeelliseksi pohjaksi kuntakohtaiselle ohjelma- ja kehittämistyölle. Kuntakohtainen toimenpideohjelma valmistellaan vuonna 2013 alkavan valtuustokauden ajaksi.

Keskeinen tavoite lapsi- ja nuorisopoliittisen kuntakohtaisella työryhmällä on ollut hyödyntää ja liittää työskentely jo olemassa oleviin tai käynnistyviin suunnitelmiin ja rakenteisiin, kuten Hyvän kasvun strategia 2014, lastensuojelusuunnitelma ja hyvinvointikertomukseen liittyvä työskentely.

LAPSI JA NUORISOPOLIITTINEN TOIMENPIDEOHJELMA OSANA KUNNAN HYVINVOINTIKERTOMUKSEEN LIITTYVÄÄ HYVINVOINTITYÖTÄ

Kempeleen kunnan hyvinvointiryhmä ja johtoryhmä ovat valmistelleet laajan sähköisen hyvinvointikertomuksen vuosille 2013 - 2016. Vuoden 2012 hyvinvointikertomus sisältää kehittämiskohteita, toimenpiteitä ja resurssiehdotuksia valtuustokaudelle ja vuodelle 2013. Hyvinvointikertomus on julkinen asiakirja, joka kytkee hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulman osaksi kuntien toiminnan ja talouden suunnittelua, johtamista ja päätöksentekoa.

Kempeleen valtuusto on 29.10.2012 hyväksynyt vuonna 2012 laaditun laajan hyvinvointikertomuksen valtuustokaudelle 2013 - 2016

Kempeleen kunnan lapsi- ja nuorisopoliittinen kuntakohtainen toimenpideohjelma on kytkeyty osaksi hyvinvointikertomuksen mukaista työskentelyä. Hyvinvointijohtamisen organisaatiomallissa lapsi- ja nuorisopoliittisen toimenpideohjelman täytäntöönpanosta vastaa kunnan Hyvinvointiryhmän alainen Lapset, nuoret ja lapsiperheet-teemaryhmä.

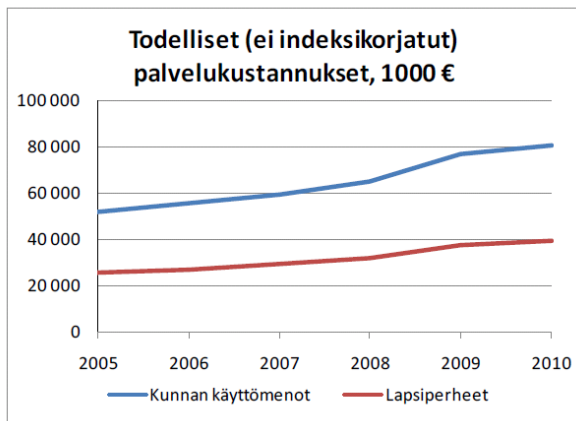
KEMPELEEN KUNNAN LAPSIIN, NUORIIN JA LAPSIPERHEISIIN LIITTYVIÄ TAUSTATietoJA JA TILANNEKATSAUSTA 2012

Kempeleen kunnan väestöstä alle 25-vuotiaita 6052, mikä tarkoittaa 37,3 % koko väestöstä. Eri ikäluokkien kehitys vuodesta 2008 selviää oheisesta taulukosta.

	2008 (Toteuma)	2009 (Toteuma)	2010 (Toteuma)	2011 (Toteuma)	2012
0-6 -vuotiaat	1 942	1 963	2 049	2 020	2 046
7-15 -vuotiaat	2 268	2 260	2 278	2 353	2 382
16-18 -vuotiaat	660	705	713	733	724
19-24 -vuotiaat	880	925	904	946	974
25-64 -vuotiaat	8 128	8 299	8 311	8 365	8 493
65-74 -vuotiaat	980	1 000	1 051	1 150	1 184
yli 74 -vuotiaat	462	500	558	615	660
YHTEENSÄ	15 320	15 652	15 864	16 182	16 463

Oulun seudun lapsi- ja nuorisopoliittisen ohjelmatyöhön liittyi taloustietojen kerääminen. Tavoitteena oli kerätä vuosilta 2005-2010 seudun kuntien lapsi- ja nuorisopoliittikan toteutumista kuvaavia euromääräisiä tietoja ja kuinka resursseja on kohdistettu ennaltaehkäiseviin ja korjaaviin toimenpiteisiin. Kustannuksia on raportissa kuvattu mm. seuraavin kaavioin.

Lapsiperheiden kustannusten osuus kaikista käyttömenoista

	1000 € v. 2010
Kunnan käyttömenot	80 863
Lapsiperheet	39 386

Toimialakohtaiset kustannukset v.2010

	v. 2010
Varhaiskasvatus	29,1 %
Esi- ja perusopetus	43,0 %
Lukio	5,3 %
Sote-palvelut	19,4 %
Muut sivistyspalvelut	0,3 %
Kulttuuri	0,7 %
Liikunta	1,4 %
Nuorisopalvelut	0,8 %
Yhteensä	100,0 %

Alle 18-vuotiaiden palvelukustannusten osuus palvelukustannuksista palvelutasoittain (tasot 2-3 ennaltaehkäiseviä / tasot 4-5 korjaavia)

	v. 2010	Muutos %-yksikköinä 2009-2010
Tasot 2 ja 3 Kempele	89,2 %	0,1 %
Tasot 2 ja 3 Oulun seutu	88,1 %	0,0 %
Tasot 4 ja 5 Kempele	10,8 %	-0,1 %
Tasot 4 ja 5 Oulun seutu	11,9 %	0,0 %

Valtuuston 29.10.2012 hyväksymässä hyvinvointikertomuksessa 2013-2016 on lasten nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointi kuvattu seuraavasti:

Lasten ja nuorten suuri osuus kunnan väestöstä on positiivinen lähtökohta ja samalla haaste palveluiden järjestämiselle. Eri indikaattoritiedot kertovat lasten ja nuorten hyvinvoinnin yleiselläkin tasolla tapahtuvasta polarisoitumisesta. Yhä suurempi osa voi entistä paremmin, mutta vastaavasti eri hyvinvoinnin ongelmat ovat kasautumassa noin kymmenesosalle lapsista ja nuorista. Raskaita, korjaavia toimenpiteitä vaativien lasten ja nuorten määrä ja kustannukset ovat Kempeleessä laskussa. Tämä näkyy erityisesti lastensuojelun kustannuksissa, koska kodin ulkopuolelle sijoitettujen määrä on laskussa. Tunnusluku kertoo koko lasten ja nuorten palvelujärjestelmän monialaisen ennaltaehkäisevän toiminnan monipuolisuudesta ja laadusta.

Toimentulotukea saaneita lapsiperheitä on prosentuaalisesti vähiten Kempeleessä ja Limingassa muihin vertailukuntiin nähden. Alle kouluikäisistä kunnan kustantamassa kokopäivähoidossa oli vuonna 2010 noin 36 %. 3-5 vuotiaista oli päivähoidossa 58 % vastaavanikäisestä väestöstä. Kempeleessä päivähoidossa olevien lasten osuus on nousemassa. Päivähoidon tarpeeseen vaikuttavat mm. kuntalaisten koulutustaso ja vanhempien työllistyminen.

Kempeleessä koulutuksen ulkopuolelle jääneiden nuorten määrää on pystytty vähentämään ja indikaattori on vertailukuntien matalin. Nuorisotyöttömyys on 18 – 24 -vuotiailla korkea kuten koko Oulun seudulla. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolelle olevien nuorten määrä on seudullinen haaste, joka vaatii eri toimijoiden monialaista yhteistyötä. Hyvänä toimintatapana on Kempeleessä Pirilän porras-hanke ja sen jatko. Toisaalta toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneiden 18 - 24 -vuotiaiden osuus on vastaavanikäisestä väestöstä selvästi vertailukuntia pienempi.

Kouluterveydstutkimuksen mukaan mielenterveyden ongelmiin liittyvä masentuneisuutta on kokenut noin kymmenesosa perusopetuksen yläluokkien oppilaista, tyttöjen osuus näistä on huomattava. Vanhemmuuteen ja sen puutteeseen liittyvät haasteet koskevat noin kuudesosaa perusopetuksen yläluokkien oppilaista. Kouluruokaa syömättömien perusopetuksen yläluokkien oppilaiden määrä on reilusti kasvussa. Yhtenäisen perusopetuksen yksiköissä ns. joustotunnin poistolla voi todennäköisesti olla jatkossa positiivisia vaikutuksia.

Hengästyttävää liikuntaa harrastamattomien yläluokkien oppilaiden määrä on hälyttävästi laskussa. Ero paljon liikuntaa harrastavien ja liikuntaa harrastamattomien välillä on eri tutkimustulosten mukaan yleisesti kasvussa. Murrosiässä liikkuminen voi vähentyä hetkellisesti, mutta lapsuudessa saatu positiivinen tuntuma liikunnassa auttaa jatkamaan aikuisuudessa uudelleen liikuntaharrastusta. Koulun mahdollisuuksien osalta asiaan on haettu uusia näkökulmia kansallisen Liikkuva koulu- hankkeiden kautta. Liikunta ja liikkuminen auttavat tutkitusti ehkäisemään useita kansansairauksia, tuki- ja liikuntaelinvaivoja, masennusta ja myös painon hallinta on helpompaa aktiivisesti liikkuvilla henkilöillä. Liikkuminen voi myös parantaa koulumenestystä paremman keskittymiskyvyn, fyysisen minätietoisuuden sekä itsetunnon kautta. Liikkumattomuus altistaa ylipainolle sekä masentuneisuudelle, ylipainoisten osuus on yläluokkien oppilailla kasvanut voimakkaasti.

Lukiolaisten keskuudessa liikunnan harrastaminen oli hieman kasvanut aiemmasta mikä on hyvä suuntaus.

Liikunta-alueiden kehittämissuunnitelmassa on todettu, että Kempeleessä on hyvät ja monipuoliset liikunnan harrastamisen mahdollisuudet.

Yleisesti ottaen kunnan liikuntapaikat ovat hyvässä kunnossa ja hyvin saavutettavissa.

Lisäksi kunnassa on kehitetty viime vuosina koulujen yhteydessä olevien lähiliikuntapaikkojen mahdollisuuksia eri-ikäisten omatoimiseen liikkumiseen. Kyselyissä on tullut esille, että tärkeimpiä liikunnan harrastamisen paikkoja ovat rakennettujen liikuntapaikkojen lisäksi kevyen liikenteen väylät sekä lähimetsät. Ne ovat jokaisen kuntalaisen saavutettavissa ikään ja harrastuneisuuteen katsomatta.

Tupakoivien oppilaiden määrä on selkeässä laskussa. 8-9 luokkalaisista oppilaista tupakoivien oppilaiden osuus on laskenut vuosien 2005-2011 aikana 19 prosentista 12 prosenttiin. Humalahakuisen alkoholin käytön määrä on myös laskussa. 8-9 luokkalaisista oppilaista tosi humalassa olleiden oppilaiden osuus on laskenut vuosien 2005 - 2011 aikana 24 prosentista 9 prosenttiin. Väestön korkea koulutustaso kertoo koulutusmyönteisyydestä, jolla on ilmeisiä vaikutuksia myös lasten, nuorten ja huoltajien koulunkäyntiin liittyviin asioihin suhtautumisessa. Hyvän kasvun strategian arviointien mukaan kempeleläiset lapset, nuoret ja kodit suhtautuvat myönteisesti koulunkäyntiin. Kodin ja koulun yhteistyö ja kokemus kasvatus-kumppanuudesta on huoltajien arvion mukaan edelleen kehittynyt vuosien 2011 ja 2012 välillä. Arvioinnin mukaan keskeisenä haasteena on oppilaiden yksilöllisen huomioinnin ja erityisesti osallisuuden mahdollisuuksien kehittäminen.

OHJELMA-ALUEET JA KRIITTISET TOIMENPIDEOHJELMAT

Oulun seudun lapsi- ja nuorisopolitiikka vuoteen 2025 ohjelma-asiakirjassa on kuvattu seuraavat yhdeksän (1-9) ohjelma-alueita. Kempeleen kunnan toimenpiteet, aikataulu, vastuutaho ja arviointi on määritelty vuosille 2013-2016 toimenpideohjelmataulukoihin.

1. LAPSIPERHEEN TUKI VARHAISLAPSUUDESSA

1.1 Perheiden tukeminen raskauden ja 1-2. ikävuosien aikana

Kaikkia lapsiperheitä tuetaan raskauden ja 1-2 ikävuoden aikana, kun lapsi ei vielä ole varhaiskasvatuksessa. Arvioidaan tuen tarve kotikäynnillä ennen raskauden puoliväliä. Yhdistetään neuvolatyöhön varhainen perhetyö ja kodinhoitoapu. Otetaan kattavasti käyttöön raskausajan tuen polku – malli. Laajennetaan lapsiperheiden vertaisryhmätoimintaa raskauden ja ensimmäisen ikävuoden aikana.

1.2 Lapsiperheen ja lapsen hyvinvointitarpeiden arviointi, hyvinvointitiedon tallentaminen, siirtäminen ja hyödyntäminen

Seurataan lapsiperheen hyvinvoinnin kehitystä kokonaisuutena laajoissa terveystarkastuksissa (raskausaika, 4kk, 1,5v) ja tallennetaan hyvinvointiseurannan ydintiedot (ks. 9.1.) kunnan hyvinvointiseurannan tietokantaan.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Lapsiperheen tuki varhaislapsuudessa - palveluprosessin kuvaus	2013-2014	Peruspalvelujohto Prosessivastaava	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Neuvolan ja perhetyön yhteistoiminta - toimintarakenteen muodostaminen - perhetyöntekijä neuvolaan	2013 2014-2016	Peruspalveluiden johto Palveluiden järjestämisen ja peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Nuorten vanhempien vanhemmuuden tukeminen - avoimen päiväkotien esikkoryhmät	2013-2016	Varhaiskasvatuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Kodinhoitoapu lapsiperheille	2014-2016	Palveluiden järjestämisen ja peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2016
Laajojen terveystarkastusten kehittäminen ja vakiinnuttaminen	2013-2016	Terveys- ja toimintakyvyn palveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016

2. VARHAISKASVATUKSESTA PERUSOPETUKSEEN

2.1 Lapsiperheen laaja hyvinvointiarviointi sekä hyvinvointitiedon tallentaminen, siirtäminen ja hyödyntäminen

Kehitetään laajoista terveystarkastuksista (1,5v, 4v ja 1.lk) neuvolan, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen yhteistyönä lapsiperheen ja lapsen laaja hyvinvointiarviointi. Varmistetaan tietojen seuraaminen lapsen mukana varhaiskasvatuksesta ja neuvolasta esi- ja perusopetukseen esimerkiksi sähköisessä oppimissuunnitelmassa. Tallennetaan ja raportoidaan ydintiedot niin, että ne mahdollistavat koko ikäluokan hyvinvointikehityksen seuraamisen.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Laajojen terveystarkastusten kehittäminen ja vakiinnuttaminen	2013-2016	Terveys- ja toimintakyvyn, varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Esi- ja alkuopetuksen yhteistyö <ul style="list-style-type: none"> - nivelvaiheen prosessikuvaus - yhteistoiminnan kehittäminen 	2013-2014	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen johto Prosessivastaava	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Mahdollisimman pysyvät aikuissuhteet asiakassuhteissa	2013-2016	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Suunnitelmien jatkumon kehittäminen. Varhaiskasvatus-, esiopetus-, oppimissuunnitelmat HOJKS ja muut pedagogiset asiakirjat. Sähköinen toteutus.	2013-2016	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016

3. PERUSOPETUKSESTA TOISELLE ASTEELLE

3.1 Hyvinvointitiedon tallentaminen, siirtäminen ja hyödyntäminen perusopetuksesta toiselle asteelle

Yhdistetään 5. ja 8. luokilla laajat terveystarkastukset sekä muut peruskoulussa tehtävät arvioinnit yhteiseksi oppimisen ja hyvinvoinnin arvioinniksi, joissa arvioidaan tuen tarve ja aikaisemmin mahdollisesti järjestetyn tuen vaikuttavuus. Erityisesti pyritään ennakoimaan mahdollisia ongelmia siirtymisessä toiselle asteelle ja työelämään. Varmistetaan oppimista ja hyvinvointia kuvaavien ydintietojen siirtyminen lapsen ja nuoren mukana sekä näiden tietojen tallentaminen ja raportointi kuvaamaan koko ikäluokan hyvinvointikehitystä.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Laajat terveystarkastukset perusopetuksen aikana	2013-2016	Terveys- ja toimintakyvyn ja perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Perusopetuksesta toiselle asteelle- nivelvaiheen palveluprosessin kuvaus	2013-2014	Peruspalveluiden johto Prosessivastaava	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Etsivän nuorisotyön tehtävät. Toiminnan vakiinnuttaminen.	2013-2016	Palveluiden järjestämisen, peruspalveluiden ja nuorisotyön johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Kuntouttavan työtoiminnan / nuorten palveluohjaajan tehtävä	2013-2014	Peruspalveluiden ja sosiaalisen turvallisuuden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Työpajatoiminnan vakinaistaminen, lisääminen ja monipuolistaminen	2013-2016	Peruspalveluiden, lasten ja nuorten yhteisöllisen kasvun ja nuorisotyön johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Nuorisotakuun mukaisen toimintarakenteen muodostaminen <ul style="list-style-type: none"> - monialainen yhteistyöverkosto - nuorten palveluohjaus 	2013	Peruspalveluiden ja nuorisotyön johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Perusopetuksen opinto-ohjaan tehtävä	2014-2016	Peruspalveluiden, lasten ja nuorten yhteisöllisen kasvun johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2016

3.2 Toiminnallista perusopetusta tarpeen mukaan

Mahdolliset ongelmat oppimisessa pyritään tunnistamaan viimeistään 5. luokalla ja uudet ongelmat mahdollisimman varhain seuraavilla luokka-asteilla. Oppilaille järjestetään tarpeen mukaan toiminnallisiin opetusmenetelmin perustuvaa opetusta.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Erialaisten oppimistyylien huomioiminen / selvitykset ja testaukset	2013-2016	Perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Opetuksen toiminnallistaminen	2013-2016	Perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Joustavan perusopetuksen luokkien toiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen	2013-2016	Perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Yhteistyöprosessi toiselle asteelle siirtymisessä. Tukeva 1-hankkeen aikana kuvatus yhteistyöprosessin toteutus	2013-2016	Perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016

3.3 Erityisen tuen palveluohjaaja

Osa oppivelvollisuusikäisistä tarvitsee ja saa samanaikaisesti erityistä oppimisen ja hyvinvoinnin tukea. Tuen laajeneminen useisiin asiakassuhteisiin tunnustetaan mahdollisimman varhain ja harkitaan, onko tarvetta erityisjärjestelyihin, jotta tuki vastaisi mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti tarpeisiin. Kun vaarana on erityisen tuen hajautuminen tai nuoren jääminen ilman tukea (erityisesti oppivelvollisuuden päättyessä/toisen asteen koulutuksen keskeytyessä), harkitaan yhteistyössä lapsen, nuoren ja hänen huoltajiensa kanssa sopimusta henkilökohtaisesta palveluohjaajasta.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Yleisen, tehostetun ja erityisen tuen prosessikuvaus - yhteistoiminnan kehittäminen	2013-2014	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen johto Prosessivastaava	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Erityisen tuen koordinaatio – ja palveluohjaustoiminta perusopetuksen aikana	2013-2014		
Erityisen tuen koordinaattori 50 %	2013	Perusopetuksen johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Erityisen tuen koordinaattori 100 %	2014-2016		

4. NUORET AIKUISET

4.1. Tunnistetaan tämän ikäryhmän osalta ne ikävaiheet ja elämäntilanteet, jolloin on vaara erityisesti syrjäytyä ja kohdennetaan palvelut nämä huomioiden.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Time out -toiminnan vakiinnuttaminen ja kehittäminen kutsuntojen yhteydessä	2013-2014	Peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Pirilän porrass- nuorten palveluohjauksen vakiinnuttaminen hankkeen jälkeen	2013-2014	Peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Työ- ja perhe-elämän huomioiminen kunnan ikäjohtamisessa	2013-2016	Kunnan henkilöstöhallinto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016

5. KASVU OSALLISTUVAAN KANSALAIKUUTEEN

5.1 Lasten, nuorten ja heidän vanhempiansa osallistumisen mahdollisuudet

Kunta tarjoaa lapsille, nuorille ja heidän vanhemmilleen suunnitelmallisesti järjestetyt mahdollisuudet osallistua ja vaikuttaa heille tarkoitettujen tuen ja palvelujen kehittämiseen, tuottamiseen ja arviointiin.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Vanhempainryhmät ja vanhempainneuvostot sekä yhteiskokoukset. Yhteiskokoukset kunnan toiminnan ja talouden suunnittelun kuntalaisfoorumina	2013-2014	Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen johto	Talousarvion kriittisten menestystekijöiden toteutumisen arviointi. LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Lasten ja nuorten foorumit ja niiden kehittäminen. Lasten ja nuorten osallistuminen/osallistaminen alueiden suunnitteluun/kehittämiseen.	2013-2014	Lasten ja nuorten yhteisöllisen kasvun palveluiden ja ympäristöpalveluiden johto	Hyvän kasvun strategian arviointi 2013 LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Pikkuparlamentin toiminnan liittäminen kunnan toiminnan ja talouden suunnitteluun	2013-2014	Pikkuparlamentin ohjausryhmä	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Osallisuussuunnitelmat ja arjen toiminta yksiköissä	2013-2016	Lasten ja nuorten yhteisöllisen kasvun palveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Kasvatuskumppanuus, hyvän kasvun keskustelut kodin ja koulun kesken	2013-2014	Lasten ja nuorten yhteisöllisen kasvun palveluiden johto	Hyvän kasvun strategian arviointi 2013 LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014

6. LAPSIPERHESUUNTAUTUNUT YHDYSKUNTASUUNNITTELU

6.1. Hyvinvointikehityksen ydintiedot yhdyskuntasuunnittelun tietokantoihin

Lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvoinnissa on merkittäviä eroja asuinalueiden ja kehitysyhteisöjen (esim. peruskoulut) mukaan. Lapsiperheiden sosioekonomista taustaa ja hyvinvointia kuvaavaan tietotuotantoon otetaan mukaan paikkatieto. Yhdyskuntasuunnittelun tietokantoihin lisätään lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointikehitystä sekä tuen ja palvelujen tarvetta kuvaavat ydintiedot.

6.2. Yhdyskuntasuunnittelun tavoitteeksi lapsiperheiden hyvinvointi ja alueellisiin erityistarpeisiin vastaaminen

Kaikilla yhdyskuntasuunnittelun käytettävissä olevilla keinoilla pyritään kehittämään asuinalueita niin, että niillä asuvien lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia edistetään ja alueiden välisiä hyvinvointieroja vähennetään. Lapsi- ja nuorisopolitiikan tuki ja palvelut suunnataan ja mitoitetaan asuinalueille niiden erityisten tarpeiden mukaan.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
EVA – ennakkovaikutusten arviointi lasten, nuorten ja lapsiperheiden näkökulmasta päätöksenteossa	2013 - 2016	Kunnan johtoryhmä/ hyvinvointiryhmä. Määritellään tapauskohtaisesti.	Kunnanhallituksen ja valiokuntien suorittama arviointi
Valiokuntien yhteiskokoukset yhdyskuntasuunnitteluun liittyvissä asioissa	2013-2016	Konsernihallinto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Perus-, ympäristö ja tukipalveluiden johdon säännölliset yhdyskuntasuunnittelun yhteiskokoukset. Vakiinnuttaminen ja kehittäminen.	2013 - 2016	Perus- ympäristö- ja tukipalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016

7. PALJON TUKEA TARVITSEVAT LAPSIPERHEET

7.1 Paljon voimavaroja vaativan tuen kustannukset ja vaikutusten arviointi

Paljon tukea tarvitsevien lapsiperheiden erityisen tuen ja palvelujen kokonaiskustannukset voivat nousta vuosittain kymmeneen tuhansiin euroihin. Kun lapsiperhe tarvitsee jatkuvaa erityistukea useilta eri tahoilta, kustannuksia seurataan kokonaisuutena ja kehitetään menetelmiä, joilla voidaan määräjain seurata perheen lasten ja nuorten hyvinvointikehitystä (esimerkiksi Vahvuudet ja vaikeudet/SDQ –hyvinvointimittari) ja näin arvioida tuen vaikuttavuutta.

7.2 Palveluohjaus koko perheelle

Hyvinvointiseurannan tietojen mukaan noin yhdelle kymmenestä lapsiperheestä kasautuu ongelmia siinä määrin, että niiden periytyminen sukupolvelta toiselle tulee todennäköiseksi. Kun palvelut jakautuvat lukuisiin yksiköihin ja ammattikuntiin, näille perheille kasautuu usein lukuisia asiakkuuksia. Vaarana on, että useista asiakkuuksista ei rakennu lapsiperheen hyvinvointia kokonaisuutena rakentavaa tukea. Kehitetään ja järjestetään suunnitelmallinen palveluohjaus, joka perustuu palveluohjaajan ja lapsiperheen sopimukseen ja mahdollistaa lapsiperheen tuen ja palvelujen järjestämisen kokonaisuutena.

7.3 Tehostettu erityistuki määräjaksi koko lapsiperheelle

Hajautuneessa tuen ja palvelujen järjestelyssä on mahdollista, että ongelmiin vastataan hitaasti kasvavilla toiminnoilla, joilla pahoinvointi pysyy ennallaan tai jopa lisääntyy. Kehitetään tehostetun erityistuen toimintatapa, jossa kaikkiin käytettävissä oleviin keinoin hoidetaan mahdollisimman tehokkaasti ongelmia ja edistetään lapsiperheen hyvinvointia kokonaisuutena.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Paljon tukea tarvitsevien perheiden palveluprosessin kuvaus. Palveluohjauksen organisointi.	2013-2014	Peruspalveluiden johto Prosessivastaava	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Perheneuvolan toiminta	2013-2016	Palveluiden järjestämisen ja peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Perhetyöntekijä neuvolaan	2014-2016	Palveluiden järjestämisen ja peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Perhetuvan toiminnan kehittäminen	2013-2016	Peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Erityisen tuen koordinaatio – ja palveluohjaustoiminta	2013-2016	Peruspalveluiden johto	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016

8. TOIMINTA- JA TALOUSTIEDON TUOTANTO

8.1 Vertailukelpoinen ja ajantasainen toiminta- ja talousseuranta

Tuotteistetaan yhteistyössä seudun muiden kuntien kanssa kaikki lapsi- ja nuorisopolitiikan tuet ja toiminnot niin, että vertailukelpoinen ja ajantasainen toiminnan ja talouden seuranta mahdollistuu kuvassa 3 esitettyjen tasojen mukaisesti. Tämän seurannan ydintiedot tuotetaan ja esitetään vuosittain julkaistavaksi kaikki Oulun seudun kunnat kattavassa raportissa.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Toiminta- ja talousseuranta seudullisena yhteistyönä	2013-2016	Oulun seudun kunnat	Seuranta-raportit
Hyvinvointikertomus - vaikuttavuusindikaattorit	2013 - 2016	Kunnan johtoryhmä/ hyvinvointiryhmä	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016
Investoinnit hyvinvointia edistäviin ja ennaltaehkäisevien toimintamalleihin palvelutasoille 2-3	2013-2016	Palveluiden järjestämisen ja peruspalveluiden johto	Seuranta-raportit

9. HYVINVOINTITIEDON TUOTANTO

9.1 Lasten ja nuorten hyvinvointikehityksen ydintietojen seuranta

Määritellään lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointia kuvaavat ydintiedot sekä niiden mittaaminen ja tallentaminen niin, että ajantasainen raportointi kunnan tietojärjestelmissä on mahdollista. Yhdistetään tilastoista saatavat sekä neuvoloiden ja koulu-terveydenhuollon laajoissa terveystarkastuksissa ja myös muissa peruspalveluissa kertyvät ydintiedot lasten ja lapsiperheiden hyvinvointiseurannan tietokantaan, jossa voidaan seurata hyvinvointikehitystä vuodesta toiseen koko kunnassa ja myös sen asuinalueilla. Ensimmäisenä tavoitteena on seurata lasten, nuorten ja lapsiperheiden hyvinvointitarpeita kuvassa 3. kuvattujen viiden tason mukaan.

9.2. Määräaikaiset kyselytutkimukset ja erillisselvitykset

Peruspalveluista ja tilastoista kertyviä hyvinvointiseurannan ydintietoja täydennetään suunnitelmallisesti määräajoin tehtävillä kyselytutkimuksilla ja erillisselvityksillä, joissa paikkatietoa yhdistetään kokemusperäiseen ja tosiasialuontoiseen hyvinvointitietoon.

9.3. Sähköinen hyvinvointikertomus

Osallistutaan sähköisen hyvinvointikertomuksen

TOIMENPIDEOHJELMA VUOTEEN 2017 KEMPELEEN KUNTA

Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho	Arviointi
Hyvät johtamis- ja toimintakäytännöt	2013 - 2014	Kunnan johtoryhmä/ hyvinvointiryhmä	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014
Hyvinvointitieto päätöksenteossa, hyvinvointikertomus	2013 - 2016	Kunnan johtoryhmä/ hyvinvointiryhmä	LNPO-toimenpideohjelman arviointi 2014 ja 2016

KEMPELEEN LAPSI- JA NUORISPOLIITTISEN TOIMENPIDEOHJELMAN ARVIOINTI

Lapsi- ja nuorisopoliittisen toimenpideohjelman arviointi toteutetaan kevään 2014 ja 2016 aikana lapsille, nuorille, huoltajille ja kunnan organisaatiolle suunnatulla sähköisellä kyselyllä sekä tarkastelemalla ohjelmassa määriteltyjen toimenpiteiden toteutuminen. Syntyneestä aineistosta laaditaan vuosina 2014 ja 2016 arviointiraportti.

